

บันทึก

เรื่อง หรือว่าเครื่องยิงตะปูจะเข้าข่ายเป็นอาวุธปืนหรือไม่
(ปัญหาตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯลฯ พ.ศ. ๒๔๙๐)

กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๕๐๑/๑๐๐๗๒ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๒๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีหนังสือ ที่ บร ๑๙/๒๑๑๗ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๒๕ หรือเรื่องการขออนุญาตซื้อเครื่องยิงตะปูเพื่อการก่อสร้าง ซึ่งทางจังหวัดพิจารณาแล้ว เห็นว่า ลักษณะของเครื่องยิงตะปูดังกล่าวน่าจะเป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ แต่หลักเกณฑ์การอนุญาตให้บุคคลมีและใช้อาวุธปืน ให้ออกให้แก่บุคคลสำหรับไว้ใช้ในการป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน หรือในการกีฬา หรือยิงสัตว์ หรือให้มีอาวุธปืนไว้เพื่อเก็บตามนัยมาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ เท่านั้น การขออนุญาตซื้ออาวุธปืนรายนี้จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะอนุญาตได้ เพราะขออนุญาตเพื่อใช้ประกอบธุรกิจการค้า

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า ตามบทนิยามคำว่า “อาวุธปืน” “เครื่องกระสุนปืน” ในมาตรา ๔^๑ และหลักเกณฑ์การอนุญาตให้มีการใช้อาวุธปืนตามมาตรา ๙^๒ และมาตรา ๑๑^๓ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯลฯ พ.ศ. ๒๔๙๐ ประกอบกับการกำหนดส่วนของอาวุธปืน^๔ กฎกระทรวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืน

^๑ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “อาวุธปืน” หมายความว่ารวมตลอดถึงอาวุธทุกชนิด ซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลมหรือเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงานและส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้น ๆ ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง

(๒) “เครื่องกระสุนปืน” หมายความว่ารวมตลอดถึงกระสุนโดด กระสุนปราย กระสุนแตก ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทุ่นระเบิดและจรวด ทั้งชนิดที่มีหรือไม่มีกรดแก๊ส เชื้อเพลิง เชื้อโรค ไอพิษ หมอกหรือควันหรือกระสุนลูกระเบิด ตอร์ปิโด ทุ่นระเบิดและจรวดที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน หรือเครื่องหรือสิ่งสำหรับอัดหรือทำ หรือใช้ประกอบเครื่องกระสุนปืน

^๒ มาตรา ๙ ใ้บอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน ให้ออกให้แก่บุคคลสำหรับใช้ในการป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน หรือในการกีฬาหรือยิงสัตว์

ใ้บอนุญาตนั้นให้ออกสำหรับอาวุธปืนแต่ละกระบอก

^๓ มาตรา ๑๑ ใ้บอนุญาตให้มีอาวุธปืนไว้เพื่อเก็บ ให้ออกได้สำหรับอาวุธปืนที่นายทะเบียนเห็นว่าชำรุดจนใช้ยิงไม่ได้ หรืออาวุธปืนแบบพ่นสมัย หรืออาวุธปืนซึ่งได้รับเป็นรางวัลจากการแข่งขันยิงปืนในทางราชการ

“ข้อ ๑ ส่วนของอาวุธปืนซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็น “อาวุธปืน” ตามความในมาตรา ๔

(๑) คือ

(๑) ลำกล้อง

ฯลฯ เป็นการยากที่จะพิจารณาว่าเครื่องยิงตะปูเป็นอาวุธปืนหรือไม่ โดยคำนึงถึงข้อพิจารณาดังต่อไปนี้

ลักษณะของเครื่องยิงตะปู เป็นเครื่องมือที่ผลิตขึ้นมาเพื่อใช้งานในด้านการก่อสร้างและอุตสาหกรรม ลักษณะการทำงานและเครื่องกลไกอาศัยแรงระเบิดจากกระสุนปืนลูกกรดแบบกระสุนแบลิ่งค์ ขนาด .๒๒ เป็นตัวขับเคลื่อนตะปูเหล็กกล้าให้พุ่งเจาะเข้าสู่ผนังคอนกรีตมีเครื่องลั่นไก เข็มแทงชนวน ลากลั่น และหากเปลี่ยนเอากระสุนปืนลูกกรด ขนาด.๒๒ ใส่แทนก็จะสามารถใช้อิงทำอันตรายชีวิตได้ ทั้งนี้โดยไม่ต้องทำการดัดแปลงแต่อย่างใด

ตามบทนิยามของคำว่า “อาวุธ” ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯลฯ จะเห็นได้ว่าสิ่งที่เชื่อว่าเป็นอาวุธปืนนั้น สิ่งนั้นจะต้องเป็น “อาวุธ” เสียก่อน ซึ่งคำว่า “อาวุธ” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๕)^๔ และตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ก็ได้ให้ความหมายของคำว่า “อาวุธ” ไว้ว่า “หมายความถึง เครื่องประหารชีวิตในการต่อสู้” ดังนั้น จากความหมายของคำว่าอาวุธดังกล่าว จึงพอสรุปได้ว่าสิ่งที่ได้เชื่อว่าเป็นอาวุธนี้จะต้องเป็นสิ่งที่ทำขึ้นมาให้เห็นได้ “ตามสภาพ” ว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประหารชีวิต เครื่องยิงตะปูที่เป็นปัญหานี้มิใช่อาวุธตามสภาพ เว้นแต่ถูกนำไปยิงคน จึงจะเข้าข่ายเป็นอาวุธเนื่องจากถูกนำไปใช้ แต่ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ มุ่งถึงแต่เฉพาะอาวุธตามสภาพเท่านั้น

ดังนั้น หากจะพิจารณาจากลักษณะการทำงานของกลไกซึ่งสามารถใช้ยิงกับกระสุนปืนได้ทันทีโดยไม่ต้องดัดแปลง ก็ต้องถือว่าเป็นเครื่องยิงตะปูเป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯลฯ และนายทะเบียนจะต้องออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนสำหรับใช้ในการป้องกันตัว หรือทรัพย์สิน หรือในการกีฬา หรือยิงสัตว์ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯลฯ แต่การออกใบอนุญาตสำหรับการก่อสร้างนั้นย่อมกระทำไม่ได้เพราะกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ และในทางปฏิบัติ หากผู้ประสงค์จะใช้อาวุธดังกล่าวเพื่อการก่อสร้างไม่จำเป็นต้องขออนุญาตต่อนายทะเบียนแล้ว ก็อาจจะเป็นผลกระทบถึงความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

กระทรวงมหาดไทยเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ จึงขอหารือว่า เครื่องยิงตะปูดังกล่าว จะเข้าข่ายเป็นอาวุธปืนหรือไม่ และการขออนุญาตเพื่อใช้ในการก่อสร้างจะอยู่ในอำนาจของนายทะเบียนที่จะอนุญาตได้หรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวพร้อมทั้งฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจและกรมโยธาธิการ)

ฯลฯ	ฯลฯ
(๓) เครื่องลั่นไก หรือส่วนประกอบสำคัญของเครื่องลั่นไก	
^๔ มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้	
ฯลฯ	ฯลฯ
(๕) “อาวุธ” หมายความรวมถึงสิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธโดยสภาพ แต่ซึ่งใช้หรือเจตนาจะใช้ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ	
ฯลฯ	ฯลฯ

การ) และได้พิจารณาตัววัตถุที่เรียกว่า “เครื่องยิงตะปู” รวมทั้งได้ดูการสาธิตการใช้เครื่องยิงตะปูแล้ว เห็นว่า เครื่องยิงตะปูไม่เป็นอาวุธปืนตามมาตรา ๔ (๑)^๖ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ เพราะเครื่องยิงตะปูไม่มีสภาพเป็นอาวุธตามมาตรา ๑ (๕)^๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา กล่าวคือ เครื่องยิงตะปูทำไว้เพื่อใช้ในการก่อสร้างและอุตสาหกรรม โดยผู้ใช้จะต้องกดเครื่องยิงตะปูให้ติดแนบกับผนังหรือวัตถุที่จะใช้ยิงแล้วจึงลั่นไก ถ้าไม่กดให้ติดแนบก็ไม่สามารถลั่นไกให้เกิดระเบิดได้ เครื่องยิงตะปูมิได้ทำไว้เพื่อใช้หรือเจตนาจะใช้ประทุร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ ส่วนความในข้อ ๑^๘ แห่งกฎกระทรวง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๑ ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ที่กำหนดให้ลำกล้องและเครื่องลั่นไกหรือส่วนประกอบสำคัญของเครื่องลั่นไก ให้ถือว่าเป็น “อาวุธปืน” ตามความในมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่า ส่วนของอาวุธปืนดังกล่าวจะต้องเป็นส่วนของอาวุธปืนที่แท้จริง แต่เครื่องยิงตะปูดังกล่าวไม่เป็นอาวุธปืน ดังนั้น โครงสร้างของเครื่องยิงตะปูที่ประกอบด้วยลำกล้อง เข็มแทงชนวน และเครื่องลั่นไก จึงไม่เป็นอาวุธปืนไปด้วย อีกทั้งเมื่อพิจารณาสภาพวัตถุของเครื่องยิงตะปูแล้ว เห็นว่า เป็นเครื่องมือที่มีขนาดใหญ่กว่า มีน้ำหนักมากกว่าอาวุธปืนสั้นธรรมดา ไม่สะดวกที่จะพกพาไปอย่างอาวุธปืนที่พกพาติดตัวได้

สำหรับปัญหาที่ว่ากระสุนแบล็งค์จะเป็น “เครื่องกระสุนปืน” ตามมาตรา ๔ (๒)^๙ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ หรือไม่นั้น ปรากฏตามคำชี้แจงของผู้แทนกรมตำรวจว่า กระสุนปืนจะต้องประกอบด้วยปลอกกระสุน ชนวน ดินสักระสุน และหัวกระสุนแต่กระสุนแบล็งค์ไม่มีหัวกระสุน ดังนั้น กระสุนแบล็งค์จึงไม่เป็นเครื่องกระสุนปืน และในการทำงานของเครื่องยิงตะปู ผู้ยิงจะต้องใส่ตะปูเหล็กกล้าแล้วจึงใส่กระสุนแบล็งค์ ลักษณะการทำงานและเครื่องกลไกขับเคลื่อนตะปูเหล็กกล้าที่ใส่อยู่ตอนปลายของเครื่องยิงตะปูให้เจาะเข้าสู่ผนัง แผ่นเหล็กหรือวัสดุอื่นใดนั้นอาศัยแรงระเบิดจากกระสุนปืนแบล็งค์เป็นตัวขับเคลื่อน

ส่วนข้อที่ว่าเครื่องยิงตะปูสามารถใช้กระสุนปืนขนาด .๒๒ ใส่แทนแล้วยิงได้อย่างอาวุธปืนนั้น ปรากฏจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมตำรวจว่า แม้จะใช้กระสุนปืนขนาด.๒๒ ยิงแทนตะปู แต่วิธีการใช้จะต้องกดปากกระบอกให้ติดแนบกับวัตถุที่จะยิง จึงจะยิงและลั่นไกได้ เครื่องยิงตะปูจึงมิใช่อุปกรณ์อย่างอาวุธปืนธรรมดา

สรุปเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่า เครื่องยิงตะปูไม่เข้าข่ายเป็นอาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ และเมื่อไม่เป็นอาวุธปืนเสียแล้ว ปัญหาว่าการขออนุญาตเพื่อใช้ในการก่อสร้างจะอยู่ในอำนาจของนายทะเบียนที่จะอนุญาตได้หรือไม่ ก็ไม่จำเป็นต้องพิจารณา

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔

^๙ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๖๕